

**Către: Sergiu LAZARENCU,
Ministrul Mediului**

Nr. 61 din 21.06.2024

Ref.: comentarii și propuneri aferent proiectului Hotărârii privind stabilirea Sistemului de depozit pentru ambalaje

Stimate domnule Ministru,

Vă salutăm din numele Camerei Americane de Comerț din Moldova (în continuare „AmCham Moldova”).

Comunitatea AmCham Moldova apreciază eforturile Ministerului Mediului privind perfecționarea cadrului normativ aferent reglementării gestionării deșeurilor, prin promovarea principiilor economiei circulare. Implementarea cu succes a sistemului de depozit pentru ambalaje (în continuare – SDA) în Republica Moldova necesită o abordare minuțioasă și adaptată la specificul pieței locale. Acest fapt va contribui într-un final la protejarea mediului prin reducerea semnificativă a deșeurilor și creșterea ratelor de reciclare. De asemenea, va fi stimulată responsabilitatea producătorilor și consumatorilor, generând un impact pozitiv asupra economiei prin crearea de noi locuri de muncă în sectorul reciclării. În plus, sistemul promovează sustenabilitatea și utilizarea eficientă a resurselor.

Cu referire la proiectul Hotărârii privind stabilirea Sistemului de depozit pentru ambalaje, comunicăm susținerea acestuia de principiu, cu următoarele propuneri și comentarii:

1. La pct. 6 din proiect, propunem substituirea textului „Art. 54¹-54^{1”} cu textul „art. 54¹-54^{2”}.
2. La pct. 9 din proiect, considerăm necesară substituirea textului „art. 54², alin.(8) din Legea nr.209/2026” cu textul „art. 54, alin. (6) pct. 5 din Legea nr. 209/2016”. Nu este clară trimiterea la art. 54² alin. (8), or, cerințele specifice de etichetare a ambalajelor parte a SDA sunt prevăzute la art. 54 alin. (6) pct. 5 din Legea nr. 209/2016. Similar se va proceda și la pct. 20 din proiect.
3. Conform pct. 10, stocurile prevăzute la pct. 9 pot fi plasate pe piață, respectiv comercializate, după caz, cel mult 6 luni, după care plasarea acestora pe piața, respectiv comercializarea lor este interzisă. În acest sens, ce se va întâmpla cu produsele care nu au reușit să fie comercializate?
4. Concomitent, conform pct. 26 din proiect, până la data intrării în funcțiune a sistemului de depozit pentru ambalaje este interzis a se plasa pe piața produse ambalate în ambalaje care poartă marcajul de apartenență la sistemul de depozit pentru ambalaje conform prezentei hotărâri a Art. 54¹-54⁴ al Legii nr. 209/2016 privind deșeurile. Considerăm necesară acordarea unui termen de 2-3 luni tranziție în acest sens, or, înlocuirea stocurilor cu produse ambalate în ambalaje care poartă marcajul de apartenență la sistemul de depozit pentru ambalaje nu este posibil de făcut într-un termen restrâns.
5. La pct. 12 din proiect, propunem substituirea cuvintelor „de la desemnarea Administratorului” cu cuvintele „de la anunțul Administratorului privind demararea procesului de înregistrare”.
6. Reieșind din conținutul noțiunii de „centru de numărare”, ambalajele SD preluate de la punctele de returnare organizate de comercianți vor fi verificate, în baza codului de bare. Cu referire la acest este de menționat că, în cazul în care ambalajele sunt recepționate de la punctele de returnare, aceste ambalaje deja sunt verificate,

și ar fi corect ca verificarea respectivă să fie acceptată de toate părțile, deoarece comerciantul a eliberat deja depozitul consumatorului și nu mai poate reveni asupra acestui fapt.

7. Cu referire la pct. 14 din proiect, aprecierea privind corectitudinea și caracterul complet al informațiilor este lăsat pe seama comerciantului?

8. Potrivit art. 54⁴ alin. (3) pct. 1) din Legea nr. 209/2016, administratorul sistemului de depozit pentru ambalaje de unică folosință asigură atingerea țintelor de colectare a deșeurilor de ambalaje pentru care se aplică sistemul de depozit. *Per a contrario*, potrivit pct. 19 din proiectul Hotărârii, producătorii sunt obligați să realizeze, prin intermediul Administratorului, obiectivele minime anuale de returnare a ambalajelor SD, prevăzute în art. 54⁴ din Legea nr. 209/2016 privind deșeurile. Observăm că pct. 19 din Hotărâre vine în contradicție cu art. 54⁴ alin. (3) pct. 1) din Legea nr. 209/2016, considerent din care, solicităm excluderea pct. 19.

9. Cu referire la pct. 28:

- la lit. e), menționăm că, modalitatea de preluare nu poate fi cunoscută înainte de a semna contractul/ de a negocia cu administratorul SDA, care trebuie să propună și să doteze comerciantul cu echipamente de preluare a ambalajelor.

- la lit. h), conform art. 54¹ alin. (4) lit. b) nu se percepe depozitul în cazul comercializării bunurilor către operatori/utilizatori de vehicule aeriene, pe apă, rutiere, feroviare care transportă pasagerii pe rute internaționale, iar băuturile sunt destinate vânzării/consumului de către pasagerii acestor vehicule. Astfel, în situația în care produsele sunt achiziționate de la producător și trebuie achitat depozitul, iar ulterior sunt comercializate produsele către astfel de operatori care nu achită depozitul, cum își compensează/returnează comerciantul valoarea de depozit achitată producătorului?

10. Întru uniformizarea cadrului legal, la pct. 34, considerăm necesară substituirea cuvintelor „structurilor de vânzare” cu cuvintele „unitate comercială”, or, Legea nr. 231/2010 cu privire la comerțul interior operează cu noțiunea de „unitate comercială”.

11. La pct. 43 și pct. 44 propunem completarea cu textul „Autoritatea administrației publice desemnează un comerciant, de comun acord cu ceilalți comercianți”, or, în cazul când administrația publică va dezvolta punctele de retur va fi dificilă organizarea părții financiare a sistemului.

12. La pct. 64 lit. c), e) și f) din proiect, solicităm excluderea cuvintelor „autentificată la notar”. Respectiva cerință este nejustificată, lipsind necesitatea acestei formalități. Totodată, luând în considerare că redacția lit. b) este una generală și include și lit. d) care se referă doar la comercianți, conținutul lit. d) nu are relevanță, motiv din care, urmează a fi exclus.

13. La pct. 81 din proiect, textul „Legii contenciosului administrativ nr. 1446/2000, cu modificările și completările ulterioare” urmează a fi substituit cu textul „Codul Administrativ (Legea nr. 116 din 19.07.2018)”.

14. Potrivit pct. 84 din proiect, în situația în care este depusă o singură solicitare pentru desemnarea Administratorului, Comisia evaluează și aprobă documentele depuse de participant, drept Administrator, în termen de maximum 30 de zile calendaristice de la depunerea documentelor menționate. Ce se întâmplă în situația în care nu va fi depusă nici o solicitare sau dacă nu vor fi întrunite cerințele de unica solicitare depusă?

15. Proiectul Hotărârii nu face distincția între administratorul SDA reutilizabile și administratorul SDA de unică folosință, fiind prevăzute practic aceleași obligații pentru ambii administratori, deși modalitatea de operare a acestora este diferită, iar circuitul ambalajelor reutilizabile și de unică folosință este diferit. Cu titlu de exemplu, conform înțelegerii noastre, administratorul SDA reutilizabile, trebuie să asigure returnarea ambalajelor reutilizabile către producător, pentru ca acestea să fie ulterior refolosite.

Acest aspect nu este reglementat în proiectul Hotărârii, ba din contra, conținutul pct. 89 lit. j) obligă administratorul SDA reutilizabile să transmită spre reciclare toate produsele colectate, noțiunea de reciclare având un alt sens decât noțiunea de reutilizare.

Considerăm că reglementarea administratorului SDA reutilizabile și administratorului SDA de unică folosință să fie una separată. Astfel, găsim oportună formularea unui subcapitol separat care să se refere la modul de administrare a ambalajului reutilizabil, cu contract/e separat/e, în care să fie reflectată inclusiv și specificarea că, în cazul reutilizabilelor, producătorul furnizează comerciantului elementele necesare (de exemplu, lăzi, containere, etc).

16. Proiectul Hotărârii (Anexa nr. 5) nu reglementează într-un mod clar modalitatea de formare a tarifului de gestionare, ce trebuie să fie achitat comerciantului. Totodată, reieșind din noțiunea tarifului de gestionare și din conținutul pct. 89 lit. m), ar rezulta că acesta depinde de cantitatea de ambalaje preluate. Considerăm această abordare a fi incorectă, or, o asemenea formulă ar putea genera situații în care valoarea totală a tarifului de gestionare achitat pentru numărul de ambalaje colectate să fie mai mică decât costurile suportate de comerciant pentru asigurarea funcționalității punctului de colectare și aplicarea sistemului depozit. În acest sens, propunem ca tariful de gestionare să garanteze rambursarea către comerciant a tuturor costurilor suportate în implementarea acestui sistem. Sau, în calitate de alternativă, propunem ca tariful de gestionare să fie apreciat și stabilit de către un subiect terț (ex. o companie de audit), pentru a asigura echitate și corectitudine.

17. La pct. 89 lit. b) din proiect, considerăm că termenul de 60 de zile pentru înființarea și administrarea registrului ambalajelor SDA, ca parte a sistemului informatic, este insuficient. Din acest motiv, propunem substituirea acestuia cu termenul de 90 de zile.

18. Proiectul Hotărârii nu reglementează obligația administratorului SDA, în special în cazul ambalajelor reutilizabile, de a crea infrastructura necesară la unitatea comercială a comerciantului, care să asigure din punct de vedere tehnic posibilitatea de preluare a acestor ambalaje. Or, în lipsa dotării corespunzătoare a comerciantului acesta nu poate organiza punctul de colectare.

19. Propunem examinarea posibilității implementării sistemului E-depozit. Introducerea sistemului E-depozit, inspirat de modelul belgian, ar putea fi o soluție complementară eficientă pentru SDA. Utilizarea platformelor digitale elimină necesitatea investițiilor semnificative în infrastructură fizică, reducând semnificativ costurile. Consumatorii pot returna ambalajele prin intermediul aplicației mobile, sporind accesibilitatea și flexibilitatea sistemului. Totodată, Sistemul E-depozit poate fi integrat cu ușurință cu platforma guvernamentală EVO, asigurând o centralizare eficientă a datelor și o monitorizare transparentă.

20. De asemenea, este esențial să se dezvolte o campanie amplă de informare și educare a publicului cu privire la SDA, beneficiile sale și modul de utilizare a sistemului. Implementarea SDA reprezintă o adevărată revoluție pentru întreaga țară, incluzând agenți economici și consumatori. Experiența României cu Hora Reciclării este un exemplu elocvent, unde toți s-au mobilizat pentru o cauză comună.

Vă rog să îl considerați pe Vasile Stepanuc, Policy Manager (vasilestepanuc@amcham.md) în calitate de persoană de contact din partea AmCham Moldova pentru ulterioara interacțiune la acest subiect.

Cu respect,

Mila Malairău,

Director Executiv

Camera de Comerț Americană din Moldova